PANEL EKSPERCKI

Województwo lubuskie

Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” jest inicjatywą realizowaną w ramach programu Erasmus+ i ma na celu zidentyfikowanie i przezwyciężenie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe młodzieży.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Numer projektu: **2023-2-PL01-KA210-VET-000171268**
Tytuł projektu: **Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego** (ang. Together for the Congress of Dual Education)

Program Erasmus+
Kształcenie i szkolenia zawodowe (KA2 VET)

Podmiot udzielający dotacji: **Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności**

Data rozpoczęcia projektu: 2024-03-01
Data zakończenia projektu: 2025-07-31

Organizacje uczestniczące w projekcie:

Lider projektu: **Fundacja Społeczeństwo i Gospodarka**
Partnerzy: **Narodowe Forum Doradztwa Kariery** oraz **Institut für angewandte Beratungswissenschaften GmbH**

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „Razem do Kongresu kształcenia Dualnego” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

Pełna treść licencji dostępna jest na stronie: **https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Województwo lubuskie 3

O projekcie 7

Działania projektowe 8

System kształcenia dualnego w Polsce 9

Podsumowanie 13

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo lubuskie

Witam Państwa na panelu ekspertów w województwie lubuskim. Lubuskie to region położony na zachodniej granicy Polski, o zróżnicowanej gospodarce i silnych powiązaniach transgranicznych z Niemcami. Słynie z rozległych terenów leśnych i rozwiniętego przemysłu drzewnego – działają tu duże firmy jak Swedwood (IKEA) czy Kronopol, produkujące meble i materiały drewnopochodne. Obok sektora leśno-meblarskiego istotne znaczenie mają branże tradycyjne: rolnictwo, drobne rzemiosło, a także przemysł spożywczy (np. winiarstwo – Zielona Góra historycznie znana jest z winnic). Nie można zapominać o słabiej widocznych, ale ważnych sektorach: Lubuskie przyciągnęło też inwestycje w branży motoryzacyjnej (np. fabryki komponentów w Nowej Soli) oraz logistycznej, korzystając z bliskości granicy. Ta różnorodność to atut, ale i wyzwanie – edukacja zawodowa musi odpowiadać na potrzeby zarówno nowoczesnych fabryk, jak i małych warsztatów rzemieślniczych rozsianych po regionie.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo lubuskie

Województwo lubuskie staje dziś przed kilkoma poważnymi wyzwaniami w obszarze kształcenia branżowego. Po pierwsze, kwestie demograficzne: nasz region jest jednym z najmniejszych pod względem ludności, a do tego od lat zmaga się z odpływem młodzieży. Wielu młodych ludzi wyjeżdża – czy to do większych ośrodków w Polsce, czy za zachodnią granicę, skuszeni lepszymi zarobkami. Dualne kształcenie może stać się sposobem na zatrzymanie części talentów u nas, o ile lokalne firmy zaangażują się w tworzenie atrakcyjnych miejsc praktyk i pracy. Tu pojawia się drugie wyzwanie: niewykorzystany potencjał MŚP w kształceniu zawodowym. W regionie działa wiele małych i średnich przedsiębiorstw, które dotąd rzadko szkoliły uczniów – często brakuje im zasobów lub wiedzy, jak zorganizować praktyki. Być może warto rozważyć stworzenie regionalnego programu grantowego lub dofinansowania dla firm przyjmujących uczniów, który pokryje np. część kosztów wyposażenia stanowiska pracy czy wynagrodzenia instruktora praktycznej nauki. Takie rozwiązania były już proponowane i mogłyby znacząco zwiększyć zaangażowanie biznesu.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo lubuskie

Kolejnym aspektem jest profesjonalizacja doradztwa zawodowego w szkołach. Młodzież potrzebuje rzetelnej informacji o lokalnym rynku pracy – doradcy powinni ściśle współpracować z firmami, izbami gospodarczymi i urzędami pracy, by kierunkować uczniów na zawody z przyszłością w regionie. W Lubuskiem warto również wykorzystać nasze transgraniczne położenie. Już teraz są pomysły, aby nawiązać bliższą współpracę z sąsiednią Brandenburgią – organizować wymiany uczniów, wspólne warsztaty czy staże po obu stronach granicy. Niemiecki model dualny jest wzorem pod względem jakości, a geograficzna bliskość daje nam przewagę, by czerpać z tych doświadczeń z pierwszej ręki.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo lubuskie

Podczas dzisiejszej dyskusji zachęcam Państwa do zastanowienia się, jak skutecznie zacieśnić współpracę edukacji z biznesem na poziomie lokalnym. Czy potrzebne jest stworzenie Lubuskiego Centrum Partnerstwa Edukacji i Biznesu – platformy kontaktowej, która ułatwi szkołom i pracodawcom znalezienie siebie nawzajem? Taka idea już się pojawiła. Jakie zachęty zadziałają na małe firmy rodzinne, by przyjmowały uczniów? Może warto promować dobre praktyki – pokazywać przykłady firm, które zyskały dzięki współpracy ze szkołami (np. fabryka AGD w Nowej Soli objęła patronatem klasę techniczną i teraz zatrudnia większość jej absolwentów). Lubuskie ma szansę stać się regionem, gdzie kształcenie dualne będzie naprawdę działać w każdym powiecie – od dużych miast, po niewielkie miejscowości. Głos lokalnych ekspertów, takich jak Państwo, jest nieoceniony, by przygotować rekomendacje odpowiadające naszym realiom. Proszę o otwartą wymianę opinii – wspólnie znajdźmy sposób, by młodzież kształciła się i zostawała na Ziemi Lubuskiej, budując jej przyszłość.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

O projekcie

Główne cele projektu to:

1. Zidentyfikowanie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w kształcenie dualne młodzieży.
2. Wypracowanie rekomendacji dla zwiększenia zaangażowania organizacji branżowych i samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe.
3. Stworzenie przestrzeni do partnerskiego dialogu na temat formy zaangażowania pracodawców w kształcenie zawodowe poprzez organizację konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”.

Projekt koncentruje się na:

1. Włączaniu i różnorodności we wszystkich obszarach edukacji, szkolenia, młodzieży i sportu.
2. Dostosowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.
3. Przyczynianiu się do innowacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Działania projektowe

1. **Analiza danych zastanych i opracowanie listy zagadnień dla paneli eksperckich**
   Przeprowadzenie analizy istniejących danych dotyczących kształcenia dualnego.
2. **Panele eksperckie z udziałem partnera zagranicznego**
   Organizacja paneli dyskusyjnych z udziałem ekspertów branżowych oraz instytucji publicznych.
3. **Stworzenie raportu z badań i organizacja konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”**
   Opracowanie raportu na podstawie wyników paneli eksperckich oraz organizacja konferencji końcowej.
4. **Ewaluacja i upowszechnianie**
   Przeprowadzenie ewaluacji projektu i upowszechnianie jego wyników.
5. **Zarządzanie projektem**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

W Polsce kształcenie dualne realizowane jest **w ramach branżowej szkoły I stopnia** przemiennie **z kształceniem zawodowym w miejscu pracy. Młodociani pracownicy** w trakcie odbywania praktycznej nauki zawodu **otrzymują wynagrodzenie miesięczne** na podstawie umowy o pracę. **Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników** wypłacana jest pracodawcom **z Funduszu Pracy**, będącego w dyspozycji **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej**.

Polski model kształcenia dualnego
/prowadzony przemiennie w szkole i miejscu pracy, około 50%/

Według danych Ministerstwa Edukacji i Nauki, tylko **10% uczniów szkół ponadpodstawowych kształci się przemiennie w szkole i miejscu pracy**. W najbardziej rozwiniętych gospodarczo krajach Unii Europejskiej dualnie kształci się 50% młodzieży. Stąd potrzeba **rozwoju doradztwa zawodowego w Polsce.**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

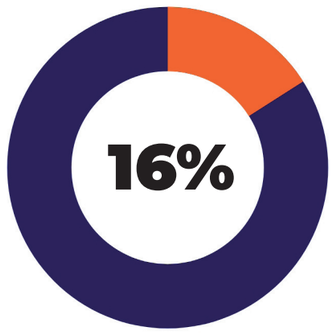

branżowa szkoła I stopnia,
w tym:

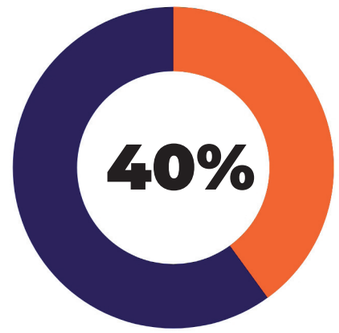

technikum

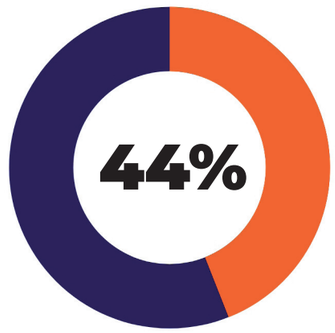

liceum ogólnokształcące

40%
kształcenie zawodowe w warsztatach szkolnych

60%
kształcenie dualne młodocianych pracowników - nauka zawodu u pracodawcy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

Największy udział w kształceniu dualnym w Polsce mają **zakłady rzemieślnicze**. Organizacje rzemiosła, cechy i izby, **są aktywne w każdym powiecie** na terenie kraju.

23 tys.
zakładów
szkolących

300 tys.
pracowników
rzemiosła

76 tys.
uczniów /
młodocianych pracowników

2,9 mln
świadectw czeladniczych
i dyplomów mistrzowskich
wydanych od 1945 roku

530
organizacji
rzemieślniczych

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

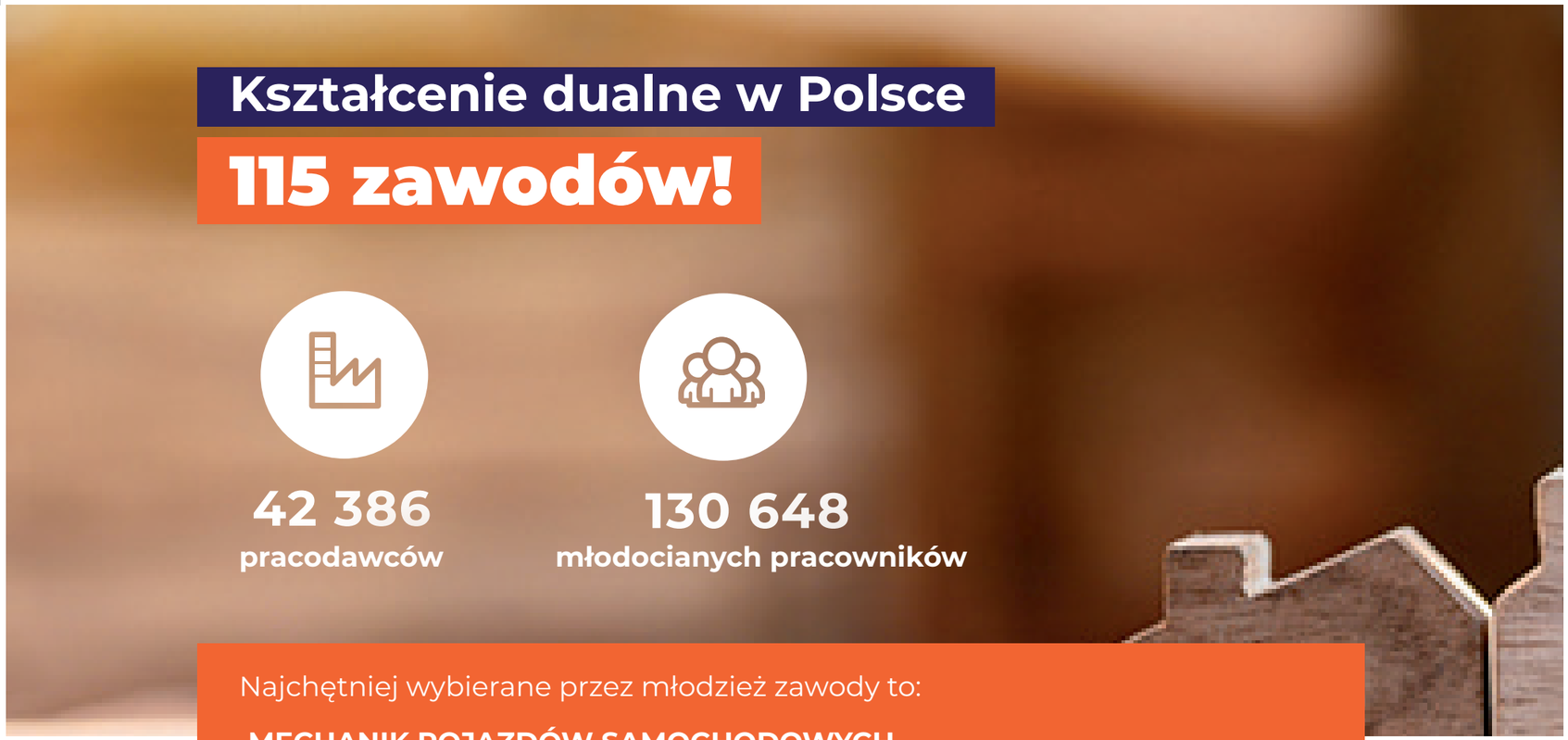

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podsumowanie

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” stanowi istotny krok w kierunku poprawy jakości kształcenia zawodowego w Polsce poprzez zwiększenie zaangażowania pracodawców i stworzenie platformy do partnerskiego dialogu. Realizacja projektu przyczyni się do lepszego dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, wspierając tym samym rozwój kompetencji zawodowych młodzieży.

Dofinansowane przez
Unię Europejską